

CUS
Skarżysko-
Kamienna

Wspieramy • Łączymy • Aktywizujemy

Program Usług Społecznych w Gminie
Skarżysko-Kamienna

Skarżysko - Kamienna 2026 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
Słowniczek.....	5
Nazwa i cel Programu.....	6
Organizacja Programu, w tym etapy jego realizacji.....	8
Okres realizacji Programu.....	9
Wyniki i wnioski z Diagnozy Potrzeb i Potencjału Wspólnoty Samorządowej.....	9
Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem.....	12
Określenie usług społecznych oferowanych w Programie wraz z katalogiem usług społecznych.....	13
Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie.....	16
Wysokość opłat za świadczone usługi oraz system ulg dla uprawnionych osób.....	18
Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych.....	18
Sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności realizacji.....	19
Monitorowanie Indywidualnych Planów Usług Społecznych (IPUS)	20
Budżet Programu i źródła jego finansowania.....	22
Spis tabel.....	22
Spis wykresów.....	22

Wstęp

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz Uchwały Nr XV/164/2025 Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej z dnia 19 maja 2025 r., z dniem 1 lipca 2025 r. utworzono Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej poprzez przekształcenie funkcjonującego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skarżysku-Kamiennej.

Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej jest związane z realizacją projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027, realizowanego w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2027 r. Całkowita wartość projektu wynosi 9 379 050,27 zł.

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Skarżyska-Kamiennej. Poprzez Centrum Usług Społecznych usługi (uzupełniające dotychczasową pomoc społeczną) są koordynowane i spersonalizowane. Integracja rozproszonych zasobów pozwoli efektywniej wykorzystać lokalną infrastrukturę i skuteczniej zaspokajać potrzeby w ramach sprofilowanych pakietów usługowych. Priorytetem w zakresie działalności Centrum Usług Społecznych w Skarżysku - Kamiennej jest zbudowanie lokalnego systemu usług społecznych, świadczącego kompleksowe, spersonalizowane usługi społeczne dla ogółu mieszkańców. Proces ten opiera się na dwóch ważnych filarach:

1. Utworzeniu bazy usług społecznych, świadczonych w CUS w sposób zintegrowany (wybór usług spośród ogółu dostępnych, z obszarów wymienionych w ustawie) – integracja przez CUS usług dotychczas rozproszonych i świadczonych przez różne instytucje, co pozwoli na efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej.
2. Realizacji usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych (zwanym dalej w skrócie PUS), skierowanych do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

Istotną cechą PUS Programu Usług Społecznych jest kompleksowość pomocy, oznaczająca sprofilowane pakiety usług, świadczone przez specjalistów reprezentujących różne zawody

pomocowe, uzupełniane wsparciem społecznym oferowanym przez członków lokalnej społeczności w trybie pomocy sąsiedzkiej, grup samopomocowych czy wolontariatu.

W okresie od 1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2026 r. realizowany był II kamień milowy projektu pn. „Realizacja Planu Wdrażania Centrum Usług Społecznych”. W ramach tego etapu wdrażano zaplanowane usługi społeczne odpowiadające na potrzeby mieszkańców Skarżyska-Kamiennej.

Dotychczasowa realizacja działań wskazuje na znaczne zainteresowanie mieszkańców oferowanym wsparciem oraz potwierdza potrzebę dalszego rozwijania lokalnego systemu usług społecznych. Uzyskane informacje zwrotne od uczestników wskazują na przydatność, dostępność oraz dostosowanie oferowanych usług do indywidualnych potrzeb.

Program opracowany został na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 165). Zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy uchwała w sprawie przyjęcia Programu stanowi akt prawa miejscowego.

Słowniczek:

1. **CUS** – Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej.

2. **Ekonomia społeczna** – działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenia usług społecznych, realizowana w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego i innej działalności o charakterze odpłatnym. Opracowano na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 806 ze zmianami).

3. **JST** – jednostka samorządu terytorialnego.

4. Podmioty ekonomii społecznej (PES):

- spółdzielnia socjalna,
- warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,
- centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej,
- spółdzielnia pracy, w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych oraz spółdzielnia produkcji rolnej,
- organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych (w tym: fundacje i stowarzyszenia), podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).

Opracowano na podstawie art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 806).

5. **Program** - Program Usług Społecznych w Gminie Skarżysko-Kamienna.

Nazwa i cel Programu

Celem głównym **Programu Usług Społecznych w Gminie Skarżysko-Kamienna** jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Skarżyska-Kamiennej, w szczególności rodzin, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz osób o różnym statusie społecznym i zawodowym, poprzez rozwój i zwiększenie dostępności tych usług, z zachowaniem zasady deinstytucjonalizacji i zapewnienia powszechnego dostępu do tych usług przy pomocy Centrum Usług Społecznych, przy jednoczesnym zwiększeniu zaangażowania partnerów lokalnych w tym organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej.

Realizacja celu głównego opiera się na trzech wzajemnie uzupełniających się celach szczegółowych:

- 1) Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla różnych grup mieszkańców Skarżyska-Kamiennej;

Działania prowadzące do realizacji celu będą skoncentrowane na realizacji usług społecznych odpowiadających na potrzeby mieszkańców. Podejmowane działania pozwolą na udzielanie kompleksowej, spersonalizowanej pomocy mieszkańcom Skarżyska-Kamiennej, o których mowa w art. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Rezultatem podejmowanych działań będzie wzrost dostępności do kompleksowych usług społecznych dla mieszkańców Skarżyska-Kamiennej.

- 2) Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych;

Środkiem realizacji celu jest odpowiednie zarządzanie procesem świadczenia usług społecznych. Usługi społeczne będą świadczone przez specjalistów reprezentujących różne zawody pomocowe, którzy są zatrudnieni u różnych usługodawców, współpracujących z Centrum Usług Społecznych. Każdy z nich powinien zachować odpowiednie standardy jakości realizowanych usług, a ich praca powinna być na bieżąco monitorowana. W efekcie rezultatem podejmowanych działań stanie się wysoka jakość usług społecznych dzięki standaryzacji i monitorowaniu usług społecznych.

3) Rozwój współpracy międzysektorowej;

Bardzo ważnym elementem utworzenia Centrum Usług Społecznych jest koordynacja usług społecznych z różnych systemów pomocy społecznej, polityki rodzinnej, promocji i ochrony zdrowia, kultury, polityki prorodzinnej, wspierania osób z niepełnosprawnościami. Celem jest integrowanie i koordynowanie usług świadczonych przez różnych lokalnych usługodawców (publicznych i niepublicznych) współpracujących z centrum. Ostatecznym rezultatem podejmowanych działań będzie utworzenie lokalnej sieci usługodawców, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych podmiotów ekonomii społecznej.

Programu Usług Społecznych to proces rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej – blisko domu, opartych w większym stopniu na profilaktyce, z uproszczeniem procedur i niwelowaniem ograniczeń oraz na tworzeniu pomocy sąsiedzkiej i wsparciu lokalnych środowisk. Możliwość uzyskania informacji o usługach społecznych w jednej instytucji przez mieszkańców oznacza kompleksową i profesjonalną obsługę oraz większy dostęp i komfort dla zainteresowanych osób. Program przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców Skarżyska-Kamiennej poprzez realizację kompleksowych działań zaspokajających ich oczekiwania i deficyty wynikające z przeprowadzonej Diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Skarżyska-Kamiennej.

Dla sprawnej realizacji założeń Programu wykorzystany zostanie istniejący potencjał lokalny – przy ścisłej współpracy z placówkami oświatowymi, instytucjami kultury i sportu, Policją, Centrum Integracji Społecznej, organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej, radami osiedli oraz innymi lokalnymi podmiotami działającymi na rzecz mieszkańców. Przewiduje się promowanie aktywności organizacji pozarządowych oraz rozwój partnerstw służących realizacji usług i inicjatyw społecznych.

Wspierane będą także podmioty ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwa społeczne – m.in. poprzez stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych. Ponadto zakłada się współpracę z sektorem prywatnym i lokalnymi przedsiębiorcami, obejmującą wspólne realizowanie usług społecznych, wspieranie inicjatyw lokalnych, wolontariat oraz kooperację biznesu z podmiotami ekonomii społecznej.

Tryb opracowania, przyjęcia, realizacji i oceny Programu wynika w szczególności z art. 4-7 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Organizacja Programu, w tym etapy jego realizacji

Realizatorem Programu Usług Społecznych w Skarżysku Kamiennej jest Centrum Usług Społecznych. Wykonawcami usług zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych mogą być:

1. CUS;
2. Urząd Miasta Skarżyska Kamiennej;
3. Jednostki organizacyjne Skarżyska Kamiennej;
4. organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.), wyłączone zgodnie z przepisami tej ustawy;
5. podmioty wyłączone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793);
6. podmioty wykonujące działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 z późn. zm.).

Realizacja Programu Usług Społecznych będzie przebiegać w oparciu zasady powszechności, podmiotowości, kompleksowości, współpracy, pomocniczości oraz wzmacniania więzi społecznych. Istotnym wyzwaniem jest włączanie mieszkańców w proces projektowania i organizacji usług, a także tworzenie profesjonalnego rynku usług i sieci usługodawców.

Istotną rolę w angażowaniu społeczności odgrywa Organizator Społeczności Lokalnej, który – zgodnie z Planem Organizowania Społeczności Lokalnej – prowadzi działania służące rozpoznawaniu potrzeb mieszkańców oraz realizuje przedsięwzięcia animacyjne i integracyjne dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb. W ramach tego podejścia kontynuowane i rozwijane będą również inicjatywy oparte na wolontariacie, samopomocy oraz wsparciu sąsiedzkim.

Tabela nr 1. Etapy Realizacji Programu.

Etap	Działanie	Termin końcowy realizacji
1.	Uchwała Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Usług Społecznych w Gminie Skarżysko-Kamienna.	X.2026
2.	Świadczenie, koordynowanie i monitorowanie usług społecznych.	XII/2027
3.	Ocena realizacji Programu.	I/ 2028
4.	Sporządzenie informacji z realizacji Programu.	II/2028

Źródło: opracowanie własne

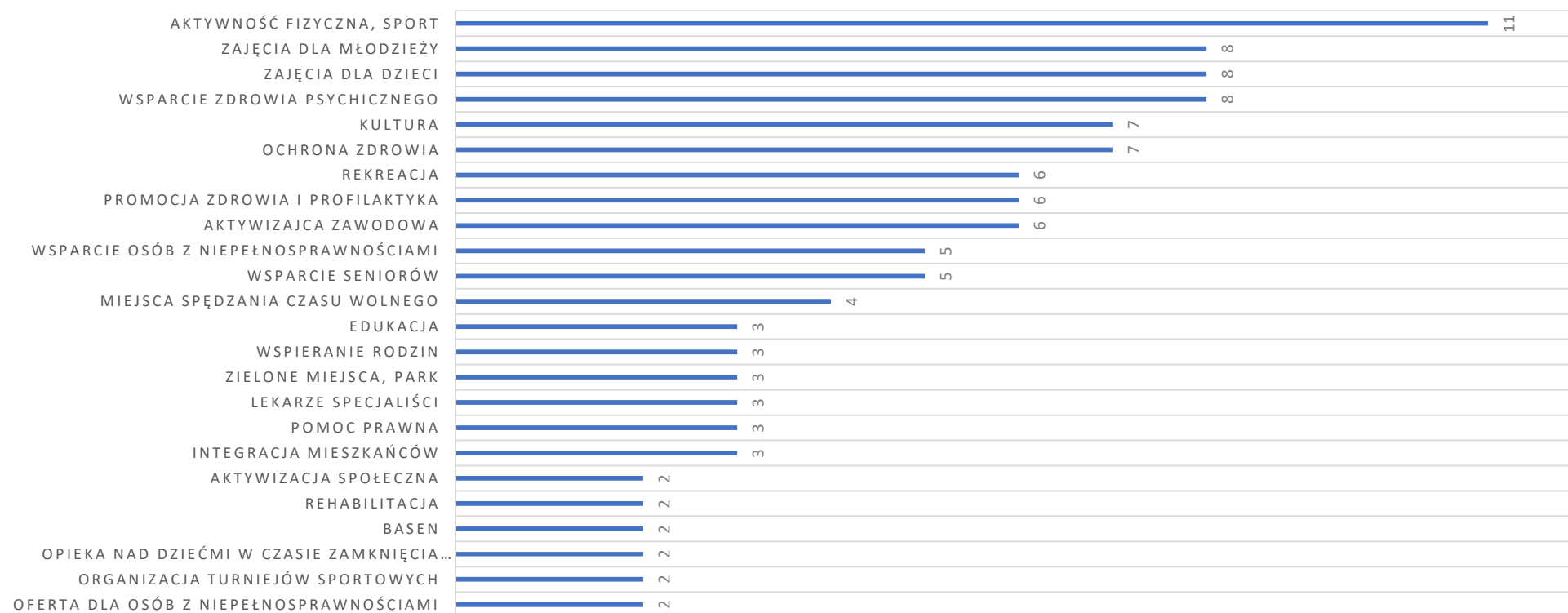
Okres realizacji Programu

Program Usług Społecznych będzie realizowany od dnia wejścia w życie uchwały Rady Miasta Skarżyska-Kamiennej do dnia 31 grudnia 2027 r. Usługi objęte Programem finansowane są w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021–2027. Co istotne, Miasto Skarżysko-Kamienna, działające za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych, zachowuje jednocześnie możliwość wdrażania równoległych przedsięwzięć o zbliżonym charakterze, co pozwala na elastyczne i szybkie reagowanie na bieżąco pojawiające się wyzwania społeczne.

Wyniki i wnioski z Diagnozy Potrzeb i Potencjału Wspólnoty Samorządowej

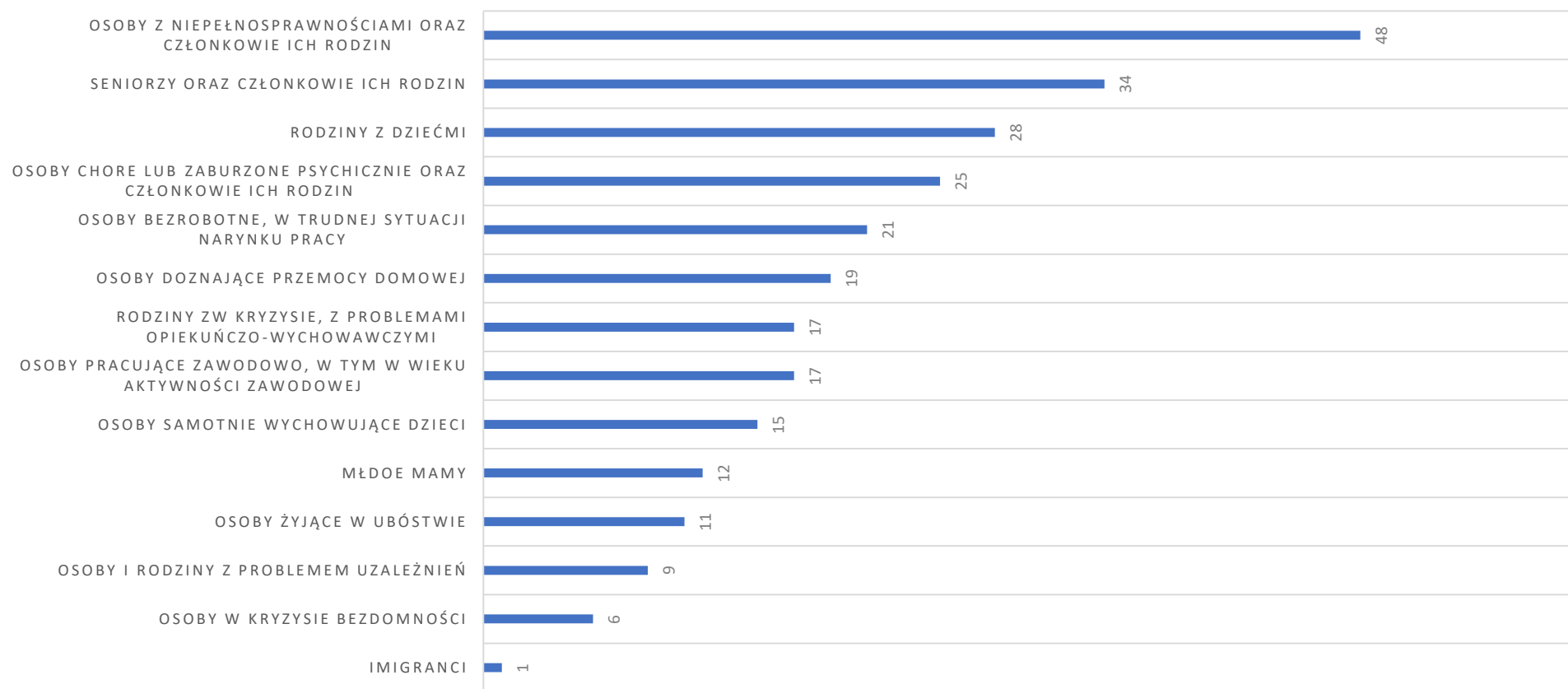
Program Usług Społecznych w Gminie Skarżysko-Kamienna został opracowany z uwzględnieniem wyników Diagnozy Potrzeb i Potencjału Wspólnoty Samorządowej. Diagnoza obejmowała analizę danych zastanych oraz badania ilościowe i jakościowe prowadzone wśród mieszkańców i lokalnych interesariuszy. Jak obrazują poniższe wykresy (dotyczące brakujących usług oraz grup docelowych), diagnoza ujawniła przede wszystkim narastające potrzeby seniorów i osób z niepełnosprawnościami, luki w dostępności poradnictwa specjalistycznego, bariery instytucjonalne, a także wyraźny imperatyw rozwoju lokalnego rynku usług społecznych we współpracy z sektorem pozarządowym i ekonomią społeczną.

Wykres nr 1. Brakujące usługi społeczne w Skarżysku-Kamiennej

Źródło: Raport z badań ilościowych i jakościowych Diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Skarżyska-Kamiennej

Wykres nr 2. Grupy kategoryjne mieszkańców, do których powinny być kierowane usługi społeczne (dane w %)

Źródło: Raport z badań ilościowych i jakościowych Diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Skarżyska-Kamiennej

Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem

Usługi społeczne określone w Programie odpowiadają na potrzeby i oczekiwania wynikające z przeprowadzonej Diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Skarżyska-Kamiennej. Program Usług Społecznych obejmuje wsparciem następujące grupy docelowe:

1. Dzieci i młodzież,
2. Osoby starsze (seniorzy),
3. Osoby z niepełnosprawnościami,
4. Kobiety po przebytym zabiegu mastektomii.

Tabela nr 2. przedstawia charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem.

Tabela nr 2. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem.

Lp.	Grupa docelowa	Charakterystyka	Przewidywana liczba osób objętych wsparciem
1.	Dzieci i młodzież	Osoby w wieku 6–18 lat, pozostające w procesie edukacji.	min. 310 osób w usługach wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz 711 osób w badaniach przesiewowych
2.	Osoby starsze (seniorzy)	Osoby w wieku 60+ Kobiety, 65+ Mężczyźni, w tym z obniżoną sprawnością ruchową i sensoryczną, chorobami przewlekłymi, potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, z ryzykiem izolacji.	min. 191 osób; dodatkowo 120 osób w wyjazdowym wsparciu zdrowotno-profilaktycznym, objętych również usługą społeczną
3.	Osoby z niepełnosprawnościami	Osoby z niepełnosprawnością m.in. ruchową, sensoryczną, intelektualną i wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	min. 90 osób
4.	Kobiety po przebytym zabiegu	Kobiety po zabiegu	min. 60 osób

	mastektomii	mastektomii w różnych etapach leczenia, o zróżnicowanym stanie zdrowia.	
Przewidywana liczba osób objętych wsparciem w ramach Programu (ogółem)			minimum 1272 osoby

Źródło: opracowanie własne

Przewidywana liczba osób objętych wsparciem przy poszczególnych grupach docelowych nie podlega prostemu sumowaniu, ponieważ jedna osoba może korzystać z więcej niż jednej formy wsparcia. Szacuje się, że z Programu Usług Społecznych skorzystają minimum 1272 osoby. Liczba osób korzystających z usług będzie na bieżąco monitorowana, a wyniki monitoringu mogą stanowić podstawę do modyfikacji oferty usług.

Określenie usług społecznych oferowanych w Programie wraz z katalogiem usług społecznych.

Zakres usług społecznych został określony w art. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Obejmuje szeroki wachlarz wsparcia, wykraczający poza tradycyjną pomoc społeczną. W ramach Programu Usług Społecznych w Gminie Skarżysko-Kamienna przewiduje się m.in. realizację usług z zakresu:

1. Promocji i ochrony zdrowia;
2. Pobudzania aktywności obywatelskiej.

Katalog usług społecznych określonych w programie przedstawia Tabela nr 3, w której usługi oferowane grupom docelowym przyporządkowano do zakresów wynikających z ustawy.

Tabela nr 3. Katalog usług społecznych.

Nazwa usługi	Preferowany realizator/ planowany sposób zlecenia usługi (jeżeli dotyczy)	Grupa docelowa, Wymagane dokumenty (jeżeli dotyczy)

Półkolonie profilaktyczno- edukacyjne dla dzieci w okresie ferii zimowych	PES/NGO PZP -klauzule społeczne	Dzieci i młodzież
Półkolonie profilaktyczno- edukacyjne dla dzieci w okresie wakacji	PES/NGO PZP -klauzule społeczne	Dzieci i młodzież
Indywidualna terapia sensoryczna	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami Dokument potwierdzający niepełnosprawność dziecka, w szczególności orzeczenie o niepełnosprawności / stopniu niepełnosprawności, dokument poświadczający stan zdrowia wydany przez lekarza albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność.
Grupowy trening umiejętności społecznych	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami Dokument potwierdzający niepełnosprawność dziecka – zgodnie z dokumentami wskazanymi powyżej.
Indywidualna terapia biofeedback	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami Dokument potwierdzający niepełnosprawność dziecka – zgodnie z dokumentami wskazanymi powyżej.
Indywidualna terapia pedagogiczna	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami Dokument potwierdzający niepełnosprawność dziecka – zgodnie z dokumentami wskazanymi powyżej.
Indywidualny trening ręki	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami Dokument potwierdzający niepełnosprawność dziecka – zgodnie z dokumentami wskazanymi powyżej.
Badania przesiewowe dla dzieci i młodzieży - działania o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Dzieci i młodzież. w tym dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami.

Leczenie w ramach opieki długoterminowej kobiet po mastektomii	PES/NGO PZP-klauzule społeczne	Kobiety po przebytym zabiegu mastektomii Dokumentacja medyczna potwierdzająca przebyty zabieg mastektomii. Dokument dotyczący braku przeciwwskazań wyłącznie wtedy, gdy wymaga tego charakter lub procedura realizacji konkretnego zabiegu.
Wyjazdowe wsparcie zdrowotno-profilaktyczne dla osób starszych.	PES/NGO PZP-klauzule społeczne	Osoby starsze (seniorzy). W przypadku osób starszych (seniorów) z niepełnosprawnościami - dokument potwierdzający niepełnosprawność.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	PES/NGO PZP-klauzule społeczne	Osoby starsze, osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz osoby z niepełnosprawnościami – odpowiednio do indywidualnych potrzeb. W przypadku osoby z niepełnosprawnością - dokument potwierdzający niepełnosprawność.
Usługa transportu indywidualnego	JST	Osoby starsze, osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz osoby z niepełnosprawnościami – odpowiednio do indywidualnych potrzeb. W przypadku osoby z niepełnosprawnością - dokument potwierdzający niepełnosprawność.
Usługa porządkowo-remontowa (drobne prace)	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. W przypadku osoby z niepełnosprawnością – dokument potwierdzający niepełnosprawność.
Usługa porządkowo-remontowa (gruntownego sprzątnia w miejscu zamieszkania)	Podmiot inny niż PES/ NGO PZP	Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. W przypadku osoby z niepełnosprawnością – dokument potwierdzający niepełnosprawność.

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem usług społecznych objętych Programem są działania realizowane w ramach organizowania społeczności lokalnej, zgodnie z Planem Organizowania Społeczności Lokalnej (POSL), w tym inicjatywy lokalne służące aktywizacji i integracji wspólnoty samorządowej oraz wzmacnianiu więzi społecznych mieszkańców, jednak nie stanowią odrębnych usług społecznych, do których kwalifikowanie odbywa się w trybie art. 35–42 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie

Odbiorcami Programu będą osoby zakwalifikowane do uczestnictwa w projekcie pn. „Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej”. Do udziału w Programie mogą zostać zakwalifikowane osoby zamieszkujące, uczące się lub pracujące na obszarze Gminy Skarżysko-Kamienna, spełniające warunki kwalifikowania określone w Programie oraz w dokumentacji projektu.

Zgodnie z art. 35 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w Programie odbywa się za pośrednictwem centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego.

Kwalifikowanie odbywa się z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przeznaczonego na realizację Programu. Usługi mają charakter powszechny i nie wymagają wydawania decyzji administracyjnych. Jedynie odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji.

Proces kwalifikowania do korzystania z usług społecznych w Programie składa się z następujących etapów:

1. **Etap zgłoszeniowy** – przyjęcie w centrum usług społecznych kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (formularza rekrutacyjnego) od osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego i przekazanie go do dalszego rozpatrzenia.
2. **Etap diagnostyczny** – przeprowadzenie przez Koordynatora IPUS w porozumieniu z wnioskodawcą w celu rozpoznania indywidualnych potrzeb danej osoby.
3. **Etap weryfikacyjny** – obrady komisji rekrutacyjnej, która ocenia zgłoszenia pod kątem kryteriów formalnych i premiujących.

Do **kryteriów formalnych**, czyli niezbędnych do uczestnictwa w projekcie, należą:

1. Zamieszkiwanie, uczenie się lub pracowanie na obszarze miasta Skarżysko-Kamienna.
2. Zgłoszenie potrzeby wsparcia w ramach Centrum Usług Społecznych.
3. Niekorzystanie równocześnie z takiej samej formy wsparcia w innym projekcie współfinansowanym z EFS+ lub ze środków krajowych.

Spełnienie kryterium nr 1 oraz nr 3 potwierdzane jest na podstawie oświadczenia wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego, natomiast spełnienie kryterium nr 2 – na podstawie wniosku osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. Oświadczenia składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Kryteria premiujące są kryteriami dodatkowymi, służącymi ustaleniu pierwszeństwa w rekrutacji do projektu. Tabela nr 4, obrazuje szczegółowy wykaz kryteriów, przypisaną do nich liczbę punktów (maksymalną do uzyskania) oraz wymagany sposób dokumentowania. Niespełnienie kryterium premiującego nie wyklucza z możliwości korzystania z usługi, jeżeli osoba spełnia warunki kwalifikowania właściwe dla tej usługi. Dokumenty potwierdzające kryteria premiujące są wymagane wyłącznie wtedy, gdy osoba powołuje się na dane kryterium. Poniższa tabela obrazuje:

Tabela nr 4. Kryteria premiujące.

Kryterium	Punkty	Sposób dokumentowania
Znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; niepełnosprawność sprzężona; choroby psychiczne; niepełnosprawność intelektualna; całościowe zaburzenia rozwojowe (ICD-10)	10	Orzeczenie o niepełnosprawności lub inny dokument potwierdzający stopień niepełnosprawności/orzeczenie równoważne.
Korzystanie z programu FE PŻ	9	Oświadczenie.
Zamieszkiwanie samotnie	8	Oświadczenie.
Dziecko wychowujące się poza rodziną biologiczną	7	Zaświadczenie lub oświadczenie.
Niekorzystna sytuacja, w tym ubóstwo, wykluczenie społeczne lub dyskryminacja, albo zagrożenie tymi zjawiskami	6	Zaświadczenie z instytucji pomocy społecznej/innej instytucji albo oświadczenie uczestnika.
Utrudniony dostęp do usług w obszarze zdrowia	5	Oświadczenie.
Osoba lub rodzina osoby zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym	4	Oświadczenie.
Osoba starsza	3	Oświadczenie.

Źródło: opracowanie własne

W przypadku uzyskania przez kandydatów takiej samej liczby punktów o kolejności zakwalifikowania decyduje kolejność zgłoszenia. Osoby niezakwalifikowane z powodu wyczerpania limitu miejsc mogą zostać ujęte na liście rezerwowej.

4. **Etap decyzyjny** – poinformowanie wnioskodawcy (za pośrednictwem Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych) o przyznaniu miejsca w projekcie, umieszczeniu na liście rezerwowej lub o negatywnym rozpatrzeniu wniosku. Odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji administracyjnej.
5. **Etap planistyczny** – w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych, które mają być udzielone osobie zainteresowanej przez okres nie krótszy niż 3 miesiące, koordynator we współpracy z uczestnikiem projektu, opracowuje Indywidualny Plan Usług Społecznych (IPUS).
6. **Etap finalny** – akceptacja (zatwierdzenie IPUS) przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych albo przez organizatora usług społecznych posiadającego odpowiednie upoważnienie ostatecznej treści IPUS, stanowiącego podstawę do dalszego świadczenia usług społecznych.

Wysokość opłat za świadczone usługi oraz system ulg dla uprawnionych osób

Usługi społeczne realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Skarżysku - Kamiennej będą świadczone nieodpłatnie w ramach projektu pn.: „Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027, Działanie: FESW.09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych.

Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych

Zgodnie z art. 50 ust. 1. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych Centrum przetwarza określone w Programie dane osobowe, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych

oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych – RODO; Dz.Urz.UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.):

- ✓ wnioskodawców,
- ✓ osób korzystających z usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych oraz członków ich rodzin – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Centrum wynikających z ustawy.

W dokumentacji CUS będą gromadzone i przetwarzane dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych, w szczególności: imię i nazwisko, data urodzenia, numer PESEL lub inny identyfikator, adres miejsca zamieszkania lub pobytu, dane kontaktowe, w tym numer telefonu i adres e-mail, dane dotyczące nauki lub pracy na obszarze Gminy Skarżysko-Kamienna – jeżeli są niezbędne do potwierdzenia spełnienia warunków kwalifikowania, dane przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego lub pełnomocnika – jeżeli dotyczy, a także – w zakresie niezbędnym do kwalifikowania i realizacji usług – dane dotyczące stanu zdrowia, niepełnosprawności oraz szczególnych potrzeb osoby korzystającej z usług, jak również rodzaju, zakresu i miejsca realizacji przyznanych usług.

Przetwarzanie danych osobowych odbywa się zgodnie z art. 50 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Wobec osób, których dane dotyczą, realizowany jest obowiązek informacyjny wynikający z art. 13 lub art. 14 tego rozporządzenia.

Sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności realizacji

Monitoring świadczonych usług w ramach realizacji Programu będzie procesem niezbędnym dla zapewnienia odpowiedniej jakości usług. Realizacja usług będzie monitorowana kompleksowo, a informacje będą systematycznie i na bieżąco zbierane, gromadzone i analizowane. Pozwoli to na kontrolę całego systemu usług oraz umożliwi modyfikację oferty usług. Celem monitoringu będzie kontrola jakości i dostępności oferowanych usług

oraz dostarczenie informacji, które pozwolą na dokonanie ewaluacji i wypracowanie rekomendacji w dalszej perspektywie do tworzenia i realizacji katalogów usług oferowanych mieszkańcom. Monitorowanie polegało będzie w szczególności na analizie danych ilościowych (dane sprawozdawcze), jakościowych (ankiety, rozmowy) i finansowych gromadzonych w trakcie Programu.

Monitorowanie Indywidualnych Planów Usług Społecznych (IPUS)

Monitorowanie IPUS, w przypadku osób, dla których indywidualny plan usług społecznych został opracowany, polega na bieżącym rejestrowaniu dwóch zasadniczych aspektów: postępów i zmian zachodzących u poszczególnych uczestników oraz zgodności świadczonych usług z przyjętymi standardami przez wykonawców. Celem tego monitoringu nie jest wyłącznie kontrola, ale przede wszystkim tworzenie przestrzeni do elastycznego reagowania. Umożliwia ono wprowadzanie działań naprawczych, modyfikację podejścia oraz wdrażanie alternatywnych rozwiązań, które mają zapewnić osiągnięcie zakładanego rezultatu dla danej osoby lub grupy osób. Uszczegółowione etapy tego procesu to:

1. Bieżące monitorowanie realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych przez Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS);
2. Przeprowadzenie przez KIPUS rozmowy podsumowującej po zakończeniu realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych i sporządzenie opisu przebiegu i rezultatów tych planów (dołączenie do akt sprawy).
3. Organizacja przez Organizatora Usług Społecznych (OUS), co najmniej raz na 3 miesiące spotkania koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych, służącego omówieniu realizacji IPUS oraz współpracy z wykonawcami usług społecznych. W spotkaniu takim będą mogli uczestniczyć, na zaproszenie Organizatora Usług Społecznych, przedstawiciele wykonawców usług społecznych.
4. Przygotowanie co najmniej raz na 6 miesięcy, podsumowania realizacji indywidualnych planów usług społecznych i przedstawienie tych dokumentów Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych oraz Organizatorowi Społeczności Lokalnej.

Tabela nr 5. Mierniki efektywności Programu.

ILOŚCIOWE	
Miernik	Sposób pomiaru
Liczba osób korzystających z usług	wewnętrzna ewidencja udzielonych usług
Liczba usług określonych w katalogu usług	ewidencja usług określonych w katalogu usług
Liczba zrealizowanych usług	wewnętrzna ewidencja realizacji usług
Liczba podmiotów realizujących usługi	ewidencja zawartych umów/ porozumień/ zleceń
Liczba porozumień współpracy zawartych w związku z realizacją Programu	ewidencja zawartych umów/porozumień
Liczba Indywidualnych Planów Usług Społecznych	ewidencja IPUS
Liczba osób uczestniczących w działaniach OSŁ	ewidencja osób biorących udział np. w warsztatach, spotkaniach
JAKOŚCIOWE	
Miernik	Sposób pomiaru
Poziom zadowolenia odbiorców usług	ankieta
Terminowość wykonanych usług	ankieta
Kompetencje osób realizujących usługi	ankieta
Dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	ankieta
Czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług	ankieta

Źródło: Opracowanie własne

Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych sporządzona zostanie informacja z realizacji Programu. Informacja udostępniana będzie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Skarżyska-Kamiennej oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej. Zakres informacji określa art. 6 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Budżet Programu i źródła jego finansowania

Program Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej nie zakłada ponoszenia odpłatności za realizowane usługi w okresie jego obowiązywania tj. od dnia wejścia w życie uchwały w sprawie przyjęcia Programu do dnia 31 grudnia 2027 r. Realizowane usługi finansowane będą w ramach projektu pn.: „Centrum Usług Społecznych w Skarżysku-Kamiennej” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Budżet projektu wynosi 9 379 050,27 zł, przy czym dofinansowanie ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 wynosi 8 910 097,17 zł tj. 95,00 % wartości projektu. Pozostałą wartość projektu stanowi wkład własny.

Spis Tabel:

1. Tabela nr 1. Etapy Realizacji Programu.....	9
2. Tabela nr 2. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych Programem....	12
3. Tabela nr 3. Katalog usług społecznych.....	13
4. Tabela nr 4. Kryteria premiujące.....	17
5. Tabela nr 5. Mierniki efektywności Programu.....	21

Spis Wykresów:

1. Wykres nr 1. Brakujące usługi społeczne w Skarżysku-Kamiennej (dane w %) ...	10
2. Wykres nr 2. Grupy kategoryjne mieszkańców, do których powinny być kierowane usługi społeczne (dane w %).	11